

1842.

LEEUWARDER

DINGSDAG

COURANT.

den 15 FEBRUARIJ.

De middelprijzen van de in- en uitlandsche Tarwe en Rogge, waarnaar de zetting van den prijs van het Tarwe- en Roggebrood moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 11 Februarij 1842, te Leeuwarden, geweest als volgt:

Van de Tarwe per mudde	f 10.96.
Van de Rogge per last	- 223.50.

Leeuwarden, De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,
den 12 Februarij 1842. VAN SIJTZAMA.

BEKENDMAKING

Burgemeester en Wethouders der stad Leeuwarden, brengen, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat de loting voor de Nationale Militie, wegens de ligting van 1842, voor deze Stad zal plaats hebben op Maandag den 28 Februarij 1842, des morgens ten 9 ure, op het Stadhuis, en dat de Alphabetische Lijst van alle ingeschrevenen, aldaar ter visie zal liggen van heden af aan, tot den dag der loting, des voormiddags van 10 tot 12 uren.

Leeuwarden, Burgemeester en Wethouders voornoemd,
den 14 Februarij 1842. VAN BOELENS.
Ter ordonnantie van dezelve,
M. S. DE WAL.

ENGELAND.

LONDEN, den 9 Februarij. De tijdingen uit Portugal zijn belangrijk. Er heeft eene nieuwe poging tot omwenteling te Oporto plaats gehad. Het garnizoen dier stad voegde zich bij de bevolking, die het herstel van de Staatsregeling van 1826 verlangde. Die Staatsregeling werd plegtig afgekondigd en bezworen. Een provinciaal bewind, met den gewezen minister van justitie, den heer *Costa Cabral*, aan het hoofd, werd ingesteld. Op het bekomen dezer tijdingen hebben al de ministers te Lissabon hun ontslag genomen. H. M. weigerde bij herhaling dit aan te nemen, waarop de Koningin, die de beweging te Oporto zeer afkeerig is, den hertog van *Palmella* aan het hoofd van een nieuw bewind heeft gesteld. De Koningin had echter zoo veel invloed, dat dit bewind nog niet bepaald zijn beslag kreeg, maar de vorige ministers nog aangezocht werden aan te blijven.

De beweging te Oporto heeft natuurlijk in de meeste deelen des lands eene groote gisting veroorzaakt; het garnizoen van Lissabon, uit 4500 man bestaande, heeft zich onzijdig verklaard. Andere troepen schijnen niet ongeneigd te zijn van Oporto te volgen. Het revolutionair bewind aldaar had zich, onder den naam van leening, van de gelden in het talkantoor meester gemaakt. De Koningin heeft, bij een besluit van den 27 Januarij, den heer *Cabral* van zijne waardigheden ontszet, en H. M. heeft eene proclamatie aan de Portugezen uitgevaardigd, tot opwekking om haar en de gevestigde orde van zaken getrouw te blijven. Die proclamatie is in de hoofdstad nog al met bijval ontvangen. De aanwezige afgevaardigden hebben een protest tegen de beweging in Oporto geteekend. Eene bende gewapend volk had zich in Lissabon verspreid, dreigende allen, die zich voor die beweging zouden verklaren, te vermoorden. Met veel onstuimigheid waren eenige verdachten deswege uit een koffijhuis geworpen. Met dat al heeft de graaf *das Antas* geweigerd, tegen die van Oporto, als zijne landgenooten, vijandelijk te handelen en er deden zich verschijnselen genoeg op, die lieten voorspellen, dat men ook in Lissabon eene navolging van het gebeurde te Oporto vreesde. (De laatste berichten, bij het sluiten van de brievenmaal, den 28sten, houden in, dat de oude ministers *ad interim* aan het bewind waren gebleven.)

BELGIE.

BRUSSEL, den 9 Februarij. De generaal *de Liem*, dezer dagen tot minister van oorlog benoemd, heeft die betrekking aanvaard, en daarvan bij eene dadorde kennis aan het leger gegeven.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 10 Februarij. Met zekerheid verneemt men, dat de Hoog Eerw. Heeren *H. den Dubbelden*, administrateur apostoliek van het Vicariaat van 's Bosch; *J. van Hooydonk*, administrateur apostoliek te Hoeven; en de Wel Eerw. Heer *J. Zwysen*, pastoor te Tilburg, alle Ridder van de Orde van den Nederlandschen Leeuw, door Zijne Heiligheid den Paus, met den bisschoppelijken titel zijn beschenken geworden.

's GRAVENHAGE, den 9 Februarij. Z. M. de Koning van Pruisen is heden morgen, uit deze residentie vertrokken en heeft zich naar Arnhem begeven, om van daar naar Hoogstedselvs Staten terug te keeren.

Vóór Hoogstedselvs vertrek heeft Zijne Pruisische Majesteit het grootkruis van den Rooden Adelaar aan den Heer *Rochussen* en aan den Baron *Huyssen van Kattendijke* geschonken. Ook zijn door Hoogstd. benoemd de generaal *Lasaraz* tot kommandeur, en Zr. Ms. adjudant Baron *Snouckaert* en den luitenant ter zee *Huyssen van Kattendijke* tot Ridder van de zelfde Orde.

Voorts heeft de Koning Groothertog den Graaf van *Lottum* met het grootkruis van den Eikenkroon vereerd.

Heden heeft de Tweede Kamer der Staten-Generaal hare werkzaamheden hervat. — Ten gevolge van ongesteldheid van den voorzitter, den heer *van Dam*, bekleedt de heer *Backer* tijdelijk het voorzitterschap.

In de zitting zijn ingekomen twee ontwerpen van wet, als: 1°. betrekkelijk de conflicten, en 2°. nopens de pensioenen. Beide ontwerpen, van memorien tot toelichting vergezeld, zijn aan de afdeelingen verzonden.

Er zijn ingekomen verschillende verzoekschriften, onder andere: 1°. uit Utrecht, klagen inhoudende over eenige uitspraken van de regterlijke magt; 2°. eene reclame tot het bekomen van een militair pensioen; 3°. een adres, waarbij een staats-financiëel compas wordt aangeboden; 4°. een uit Amsterdam, waarbij een nieuw stelsel van belastingen wordt voorgedragen; 5°. een uit Noord-Brabant, waarbij verlangd wordt, dat er nieuwe bepalingen nopens de boedelscheiding worden vastgesteld. Deze verzoekschriften worden aan de daartoe bestaande commissie verzonden.

Vervolgens is de Kamer overgegaan tot het zamenstellen der afdeelingen voor de loopende maand. Tot voorzitters en onder-voorzitters worden benoemd de heeren: 1ste afdeling *Ferwey-Meijer* en *Dijkmeester*; 2de afdeling *van Goltstein* en *Star-Busman*; 3de *Luzac* en *van Nes*; 4de *Bruce* en *van Akerlaken*; 5de *Enschedé* en *Linlopen*.

De vergadering is tot nadere bijeenroeping gescheiden.

Na de zitting is de centrale afdeeling tot regeling der werkzaamheden vergaderd geweest.

Bij het ingediende ontwerp van wet op het stuk der conflicten gaat de regering uit van de bedenking, dat bij art. 163 der Grondwet als beginsel is aangenomen, dat de geschillen over eigendom en de daaruit voortvloeiende regten, en over schuldvorderingen en burgerlijke regten, uitsluitend behooren tot de kennisgeving der regterlijke magt, doch dat het niet ontkend kan worden, dat er geschillen zijn, welke, ofschoon tot die onderwerpen in eenige betrekking staande, echter niet geacht kunnen worden voor regterlijk onderzoek en beslissing vatbaar te zijn; — dat alzoo de regterlijke magt zich de bevoegdheid om daarin uitspraak te doen, niet kan aantrekken, zonder dat daardoor het administratief gezag in deszelfs attributen gestoord, en de uitvoering der wet belemmerd wordt; — dat de beslissing der vragen over de juiste grenzen van de bevoegdheid der regterlijke magt, met uitsluiting van die van het administratief gezag, niet geheel en al aan de eerstgemelde, en even min aan het administratief gezag, kan worden overgelaten.

Het ontwerp ter regeling van deze aangelegenheid behelst hoofdzakelijk de volgende bepalingen:

Wanneer het administratief gezag beweert, dat een twistgeding, voor de regterlijke magt aanhangig, tot de kennisgeving van dat gezag behoort, en dat mits-

dien de regterlijke magt onbevoegd is, om daarvan kennis te nemen, wordt dit punt ten onderzoek opgedragen aan eenen *raad van conflicten*. Deze raad zal zijn zamengesteld uit een voorzitter en zes leden, bijgestaan door een griffier. Drie der leden worden uit den Raad van State, en drie uit den Hoogen Raad gekozen door den Koning. De voorzitter wordt insgelijks, en wel bij afwisseling, uit een der beide collegien gekozen. — De genoemde raad brengt een met redenen bekleed advies uit omtrent het opgeworpen conflict, en onderwerpt hetzelfde aan de goedkeuring des Konings. Beslist de Koning overeenkomstig dit advies, dan wordt hetzelfde, voorzien van een blijk van koninklijke bekrachtiging, in het Staatsblad opgenomen. Maakt echter de Koning zwarigheid zich met hetzelfde te vereenigen, dan blijft het opgeworpen conflict stand houden, tot dat omtrent de regterlijke bevoegdheid of onbevoegdheid ter materie, en tevens in verband daarmee omtrent de handhaving of opheffing van het conflict, door eene wet zal zijn voorzien.

Het opwerpen van een conflict is opgedragen aan de gouverneurs der provincien, na ingenomen advies van Gedeputeerde Staten. Het daartoe strekkende besluit moet met redenen bekleed zijn.

De conflicten kunnen in alle instantien worden opgeworpen.

Zoo wel aan het administratief gezag, als aan partijen, wordt een termijn gegeven, om, des verlangende, hunne belangen aan den raad van conflicten voor te dragen.

Van den toden. In het bij Tweede Kamer ingekomen ontwerp van wet nopens de burgerlijke pensioenen wordt voorgesteld, dat aan burgerlijke ambtenaren pensioenen worden verleend in de volgende gevallen: 1°. aan hen die den ouderdom van 65 jaren vervuld en den lande 40 jaren gediend hebbende, verlangen mogten hun ambt neder te leggen; 2°. hen, die, uit hoofde van ziels- of lichaamsgebreken, voor de waarneming van hun ambt ongeschikt worden; 3°. hen, die, ten gevolge van hervorming of vereenvoudiging in het bestuur, en dus in 's Lands algemeen belang, aftreden, en aan wie geen wachtgeld wordt toegelegd, of die, na dit gedurende drie jaren genoten te hebben, niet zijn geplaatst; 4°. hen, die, in en door de dadelijke uitoefening hunner functien, volstrekt buiten staat worden gesteld om den lande langer te dienen; en 5°. aan de weduwen en weezen, wier mannen of vaders, in en door de dadelijke uitoefening hunner functien, omgekomen of ten gevolge van, in die uitoefening, bekomen wonden, binnen een jaar daarna, overleden zijn. — Verder komen in het ontwerp onder andere de volgende bepalingen voor:

Burgerlijke ambtenaren zijn zij, die, in andere dan in militaire of kerkelijke betrekkingen, zich bevinden in de algemeene dienst van den Staat; die, als zoodanig, uit kracht der wet, of door of van wege den Koning benoemd, van vaste aanstellingen zijn voorzien, en wier jaarwedden uit de staatsinkomsten worden gekweten. De ambtenaren in 's Rijks overzeesche bezittingen zijn onder de ten deze bedoelde burgerlijke ambtenaren niet begrepen.

De diensttijd wordt gerekend niet vroeger te beginnen dan met den ouderdom van 18 jaren, en te eindigen met den dag der aftreding.

Alle aanspraak op het verkrijgen van pensioen gaat verloren voor hen, die, behalve in de andere bedoelde gevallen, ontslag verkrijgt op eigen verzoek, of die, hetzij ten gevolge eener infamerende straf, hetzij uit hoofde van wangedrag, van zijnen post wordt ontszet of dezelve eigendunkelijk verlaat.

Ten einde de schatkist in het bezwaar der burgerlijke pensioenen te gemoet te komen, zal op de wedde of belooning, aan burgerlijke ambtenaren, hetzij bij de wet, hetzij door of van wege den Koning reeds toegekend of in het vervolg toe te kennen, worden ingehouden 2½ pCt. — Op de wedde of belooning van hem, die, na de invoering dezer wet, voor het eerst eene vaste aanstelling, of ook voor het eerst eene vaste belooning verkrijgt, zal worden ingehouden 50 pCt., betaalbaar in den loop van de twee eerste jaren. Gelijke 50 pCt., betaalbaar in den loop van het eerste jaar, zal worden ingehouden van elke verhooging van wedde of belooning die aan de ambtenaren ten deel mogten vallen. De belooning of het gedeelte der belooning, waarvan de korting van 50 pCt. wordt ingehouden, zal, zoo lang deze voortduurt, niet aan de korting van 2½ pCt. onderworpen zijn. De wedden van f 100 of daar beneden zijn van de beide kortingen vrijgesteld. De wedden van f 400 of minder zijn enkel vrijgesteld van de korting van 50 pCt. Ten aanzien van ambtenaren die meer dan eenen post bekleeden, zullen de bovenstaande bepalingen op het vereenigd bedrag hunner wedden worden toegepast.

Het pensioen van burgerlijke ambtenaren wordt bepaald bij ieder jaar dienst, op 1/60 deel van de wedde of belooning, met dien verstande, dat hetzelfde nimmer het 2/3 gedeelte der wedde of belooning, noch de som van f 4000, zal mogen te boven gaan, met uitzondering van eenige bij deze wet bepaalde gevallen.

De bovengemelde bepalingen zijn niet van toepassing op de hoogleeraren aan 's lands hoogeschoolen en daarmede gelijkstaande instellingen van hooger onderwijs. Zij hebben recht op pensioenen, na emeriti te zijn verklaard op eigen verzoek, hetzij op grond van zoodanige ongesteldheid, welke hen verhindert de werkzaamheden van hunnen post langer waar te nemen, hetzij op grond van zestigjarige ouderdom, gepaard met vijf en dertigjarige dienst aan het academisch onderwijs hier te lande. Hun pensioen zal in die gevallen bedragen de som van f 500, verhoogd voor elk dienstjaar boven de vijf, met 1/35 deel van het gewoon tractement uit de gewone schatkist gekweten, en derhalve zonder inbegrip van de 1/4 verhooging van tractement, welke hun, na dertigjarige dienst aan het academisch onderwijs hier te lande, wordt toegekend.

Voor de wedde of belooning, waarnaar het bedrag van het pensioen geregeld wordt, zal genomen worden het juiste ½ gedeelte van de som, waarop, gedurende de 36 laatste maanden van de dienst des ambtenaars, de korting is toegepast.

Bij overlijden of het trouwen eener gepensioneerd weduwe, gaat haar pensioen over op zoodanige kinderen, door den ambtenaar nagelaten, die den ouderdom van 23 jaren niet hebben bereikt. De pensioenen der weezen vervallen met derzelver 23jarigen ouderdom of eerder huwelijk. Zoodra een der weezen ophoudt gerechtigd te zijn tot het genot van het pensioen, gaat deszelfs aandeel over op de overblijvende regthebbende weezen.

Geen burgerlijk pensioen zal gelijktijdig met een ander pensioen, ten laste van den Staat, kunnen genoten worden.

Geene burgerlijke gepensioneerden zullen, gelijktijdig met hun pensioen, mogen genieten eenige inkomsten of belooningen uit landelijke, provinciale of plaatselijke geldmiddelen, noch uit die van openbare inrigtingen of administratie verbonden aan betrekkingen, die ter begeving staan van het algemeen, provinciaal of plaatselijk bestuur.

De burgerlijke gepensioneerden zijn, op verbeurte van hun pensioen, verplicht hunne woonplaats te hebben en te houden op het grondgebied van den Staat.

Zij zullen mitsdien hunne pensioenen niet buiten het Rijk mogen verteren, dan met toestemming van den Koning, en gehouden zijn om, vóór hun vertrek of vóór de daarop eerstvolgende pensioenen-betaling, op eene authentieke wijze, de verklaring af te leggen van hun domicilium binnen dit Rijk te behouden, en welke verklaringen tevens eene aanduiding van de plaats zullen moeten bevatten.

De voorgedragene wet zal in werking worden gebragt te rekenen van 1 Juli 1842, met welk tijdstip alle de tot nu toe bestaan hebbende algemeene en bijzondere verordeningen op het stuk der burgerlijke pensioenen zullen zijn vervallen, voor zoo verre derzelver toepassing bij de aangeboden wet niet uitdrukkelijk is voorgeschreven.

LEEUWARDEN, den 14 Februarij. Z. M. de Koning heeft, bij besluit van den 7 dezer, de verichte magtiging verstrekt, om de miliciens der ligting van 1841, die bij de verschillende korpsen der armee in reserve zijn geplaatst, voor den tijd van drie maanden, en wel van den 25 Mei tot den 25 Augustus dezes jaars, in werkelijke dienst op te roepen, ten einde gekleed en in den wapenhandel geoefend te worden.

Z. M. heeft tot commandeur der Orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd,

den baron J. D. B. A. van Heeckeren, vroeger buitengewoon gezant en gevolmachtigd minister bij het hof van Rusland, ridder derzelfde orde; en totsubstituut-advokaat fiscaal bij het hoog militair gerechtshof, Mr. W. J. van Hoytema.

Z. M. de Koning heeft dezer dagen het grootkruis der orde van den Nederland-schen Leeuw verleend aan den graaf Stolberg en den generaal von Natzmer. Tot commandeurs dier orde zijn benoemd de generaal Neumann, en de heeren Muller en von Meijerink; tot ridders de majoors von Brauchitsch en von Willisen, allen behorende tot het gevolg van Z. M. den Koning van Pruisen. De Pruisische gezant alhier de graaf von Lottum, is benoemd tot grootkruis van de orde der Eikenkroon.

In de vergadering van den raad der stad Amsterdam, van den 8 dezer, zijn tot leden der Staten van de provincie Noordholland benoemd de heeren: Pieter Huidekoper, in plaats van den heer Mr. P. A. Brugmans, benoemd tot lid van de Eerste Kamer der Staten-Generaal; Wilhelm Willink Junior, in de plaats van den heer Mr. W. D. Cramer, benoemd tot vice-president van het provinciaal gerechtshof van Noordholland, en Jhr. Mr. Herman Hendrik Roell, in plaats van den heer P. Huidekoper, die, ten gevolge van zijne benoeming tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, opgehouden had lid der Staten van van Noordholland te zijn.

De Staats-Courant verkondigt het volgende:

„Op den 8 Februarij is, binnen 's Gravenhage, een verdrag gesloten, houdende toetreding van het Groot-Hertogdom Luxemburg tot de Duitseche Tol-vereeniging, en zijn, bij die gelegenheid, bepalingen gemaakt, ten gevolge waarvan de bezwaren vervallen zijn, welke den Koning Groot-Hertog hadden wederhouden, het vroeger verdrag van den 8 Augustus 1841 te ratificeren.

„De nieuwe overeenkomst is onderteekend door den Staatskanselier voor de Luxemburgsche zaken, ter eenre, en door den Pruisischen gezant aan dit hof, ten andere zijde, en is voorts ten zelfden dage door de beide Souvereinen bekrachtigd geworden.

Uit het Weekblad van het Regt blijkt, dat de Hooge Raad, in de zitting van gisteren, verworpen heeft het beroep in cassatie, ingesteld door M. J. Rierks, tegen een arrest van het Prov. Hof van Vriesland, waarbij hij, ter zake van een in het dagblad de Tolk der Vrijheid geplaatst artikel, getiteld *Jets*, veroordeeld was.

185ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der vijfde Klasse.

- 27ste Lijst. No. 11379, een prijs van f 1000.
28ste Lijst. No. 21356, 21209, 6791, ieder een prijs van f 1000.
29ste Lijst. No. 11362, een prijs van f 30,000 en premie van f 25,000. No. 13107, 12701 en 4421, ieder een prijs van f 1000.
30ste Lijst. No. 10271 en 21936, ieder een prijs van f 1000.
31ste Lijst. No. 19420, 231, ieder een prijs van f 1000.
32ste Lijst. No. 15177, 24414, ieder een prijs van f 1000.
33ste Lijst. No. 20463, een prijs van f 1000, en premie van f 25000. No. 1101, eene premie van f 5000.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen: Den 12 Februarij de schonerschen *Flora*, kapt. John Manning en *Northam*, kapt. T. R. Botson, beide van Londen.

Uitgezeild: Den 20 Januarij het schonerschip *Union*, kapt. H. B. Disneij, naar Londen. — Den 10 Februarij het schonerschip *Friends*, kapt. W. Cousins, naar Londen.

LEEUWARDEN, den 14 Februarij 1842.

Voor allen, die wijlen den Heer A. L. LAND, Med. Doctor alhier, bij zijn nuttig leven vereerd en na zijn even onverwacht als vroegtijdig afsterven betreurd hebben, zal zeker het berigt, dat wij kunnen mededeelen, aangenaam zijn, dat de Heer H. Koster, Boekhandelaar te Delft (de vroegere standplaats van Dr. LAND), het voornemen heeft, om, bij genoegzame deelneming, eene copie in steendruk te laten vervaardigen van het welgelijkende Portret, dat van den waardigen man in olieverf bestaat. Dit Portret zal op de met roem bekende steendrukkerij van den Heer Backer te Dordrecht, worden vervaardigd, en hoogstens f 2 50 moeten kosten, hoewel die prijs van het getal intekenaren zal afhangen. Buiten teekening zal het niet verkrijgbaar zijn.

Wij verheugen ons over deze poging ter bestendige vereering van den hooggeachten geneesheer, en twijfelen niet of dezelve zal hier ter stede (waar de teekening bij de Boekhandelaren ECKHOFF en SURINGAR is opengesteld) grooten bijval en ondersteuning vinden.

† † †

SNEEK, den 9 Februarij 1842.

Na het bedanken van Ds. J. J. Sluiter, heeft de Kerkraad der Hervormde Gemeente het volgend alphabetisch drielat geformeed: DD. S. F. van Hasselt, C. L. Jungius en J. Sibbesz, respectie Predikanten te Zuidwolde, Rijswijk en Vaassen, met het lot tegen over DD. J. P. Hasebroek, H. Sannes en G. E. W. de Wijs, respectie Predikanten te Heilo, Donkerbroek en Jisp; en daaruit op heden, met het lot tegen over Ds. Sibbesz, beroepen Ds. S. F. van Hasselt, Predikant te Zuidwolde (Drenthe).

M E N G E L W E R K.

T I E T J E R K S T E R A D E E L.

(Vervolg en Slot van No. 11.)

„De Grietman wordt thans (1750), over de geheele Provincie, bij stemming van de eigeners der vacante Grietenij, op een drielat geplaatst, en daaruit door den Erfstadhouder gekozen. Hij mag niet beneden de twintig jaren oud zijn. Zijn voornaamste plicht is: op de regtdagen, welke alle veertien dagen gehouden worden, te verschijnen, om met zijne Bijzitters in alle voorkomende zaken regt te spreken, of, zoo zulks kan geschieden, de twistende partijen te vereenigen. In die Grietenijen waar zulks te pas komt, is hij *per se* Strandvonder. In het staatkundige, zoo wel als in het kerkelijke, moet hij toezien, dat er niets ongeregelds of onwettigs plaats grijpe. Het opzigt over wegen, vaarten en hetgeen daarbij behoort, is aan zijne zorg toevertrouwd.

Tot de voorregten van den Grietman behooren, het begeven van vele Grietenij-ambten, zoo als die van Ontvangers der Boelgoeden, particuliere en generale Collecteurs der impositiën en der reele en personele goedschattingen, van Fiscaal, Procureur, Executeur, Adsisenten en diergelijke, en het verkiezen van Bijzitters, Secretaris en Dorpresters uit het drielat door de stemgerechtigden opgemaakt. Ook hebben zij de vrue jaagt over de geheele Provincie.

„Het inkomen is niet in alle Grietenijen op denzelfden voet: want ofschoon de deelskosten (een overslag van eenige stuivers, bij ieder Landsiloreen worden betaald) het geregeld tractement uitmaken, zijn deze niet overal even hoog. Bij die deelskosten komen, als emolumenten, de boeten voor het niet onderhouden van wegen, waterlossingen enz., en de vacatiën als Commissaris van het ge-regt wegens bezegelingen van sterfhuizen enz.; doch uit dit alles is de Grietman verplicht, alle kosten, ten laste van de Grietenij komende, te hoeden, tot zelfs de daggelden van de Volmagten ten Landsdage en de jaarwedden der Bijzitters, van den Secretaris, den Executeur en de overige bedienden.

„De Bijzitters moeten op de regtdagen verschijnen, met den Grietman uit-spraak doen over alle geschilzaken, in de Grietenij voorgevallen, en hem met raad en daad bijstaan in het bestuur en onderhoud van goede policie. In zaken van regtsdingen neemt het nedergeragt (uit Grietman en Bijzitters bestaande) advies in van eenen bekwaamen en daartoe door hem gekozen Advokaat, die *Pensionaris* van de Grietenij genoemd wordt.

„Een Grietenij-Secretaris is, even als overal de Secretaris van elk collegie, met het schrijfwerk belast, en moet te dien einde een gezworen klerk houden. De voornaamste inkomsten genieten zij als Ontvangers van de Boelgoeden, welke op sommige plaatsen jaarlijks eene belangrijke som kunnen opbrengen.

„De Dorprester. Gewoonlijk bezit ieder dorp op zich zelf eenen, doch somtijds zijn het ook twee of drie kleine, die er eene tezamen hebben. Dikwijls toe verkozen. Zijn ambt brengt mede: onder zijn behoor zoo veel mogelijk vrede te stichten en te behouden, inspectie te nemen van alle verwoelde veldschaden te taxeren. Van alle ongeregelheden in het dorp voorgevallen, moet hij dadelijk aan den Grietman kennis geven, vagebonden en dieen provisio-stemmingen het Voorzitters-ambt bekleeden. Zij genieten tot nu toe geen trac-temēt, en ofschoon men in dit jaar bezig is, eene vaststelling tot een jaargeld

voor hen op te maken, hetgeen niet meer dan billijk zoude zijn, vrees ik, dat er echter niet van komen zal.

„Behalve de opgenoemde ambtenaren heeft men in elke Grietenij een *Fiscaal*, belast met het aanklagen van boetvallige overtredingen en het invorderen van de boeten. Hij geniet van die boeten een derde. Wat een Executeur en wat Adsisenten zijn, zal ik u wel niet behoeven te zeggen; zij nemen den post van geregt- en policiedienaars waar, en de eerste wordt gewoonlijk daarenboven op publieke verkooping als oproepeer gebruikt.

Na de Kerk bezocht te hebben zet de reiziger zijne wandeling voort over Schui-lenburg naar Eestrum, welk dorp en kerk beschreven wordt, beschouwt met verrukking den schilderachtigen plek gronds de *Essen* of *Eesten* genoemd en ver-volgt nu den weg, die hem naar Bergum geleidt. Een bezoek bij den Grietman Hector Willem van Glinstra, op diens buitenplaats in Noordermeer, stelt hem in de gelegenheid vele wetenswaardige zaken op te doen en wel door middel eener Verhandeling over het dorp Bergum en het Klooster, geschreven door den Secre-taris, die daarvan mededeeling geeft.

„Zeer uitvoerig en belangrijk zijn de aantekeningen, daarin vervat van het Con-vent te Bergum, *Bergklooster* genaamd, gesticht in de XII en XIII eeuwen, en toegewijd aan den H. Nicolaas, den patroon der Zeevarenden. Het grensde aan het thans nog bestaande dorpskerkhof, en besloeg met de daarbij behorende tuinen en boomgaarden den grond van de tegenwoordige pastori, den tuin en naastbij gelegen stukken lands. In dit Convent werden de gewigtigste bijeenkomsten gehouden, zoo als in 1462 door de ingezetenen van Oostergoo en Westergoo tot het sluiten van een onderling verbond; in 1471 en 1472 hadden er de meeste onderhandel-ingen tusschen de Groningers en Friezen plaats; in 1479 trof Sieke Sjaardema met zijne bittere vijanden, de Groningers, een zoen, en den 4 Julij 1504 werd er door het meerendeel van Friesland's ingezetenen den eed van huldiging afgelegd aan den Hertog van Saksen, als Erfheer van Friesland. Ten gevolge eener bulle van Paus Pius IV, waarbij Cunerus Petri tot Bisschop benoemd werd, is het Berg-klooster in 1570 vernietigd, onder veel tegenkanting van den toenmaligen Abt, waarschijnlijk Johannes Bernardi.

Vervolgens wordt over het dorp gehandeld en al deszelfs merkwaardigheden opgenoemd, daaronder de stinzen en vermaarde mannen, bijzonder Menno van Coehoorn beschreven en hierbij een gesprek gehouden over de voor- en nadeelen van den vroegeren en tegenwoordigen toestand en levenswijze der ingezetenen, waarbij eene vergelijking wordt gemaakt over de gebouwen, kleeding, spijs, drank, zeden en gewoonten van den ouden en toenmaligen tijd. — Even als van al de andere dorpen, welke Horze bezoekt, worden hier de grafplaatsen, zerken en derzelver opschriften niet vergeten. Het ware wenschelijk, dat men hierop reeds veel vroeger bedacht ware geweest, zoo zoude men hierin een schat van aantekeningen bezitten, welke nu niet meer kunnen aangevuld worden. Na de beschrijving van Bergumerdam, den Poppesteen en Hillama-State, wordt een verhaal gegeven van den antieken Grovestins onder Gaastmaburen, die der lezing overwaardig en voor de geschiedkundige herinneringen van dien tijd allerbelang-rijkst is.

De terugtocht van den reiziger wordt genomen over de dorpen Hardegarijp, Rij-perkerk, Giekerk, Oenkerk en Oudkerk, van welken wij verschillende bijzon-derheden vinden vermeld. Te Bartlehiem gekomen wordt hij in de gelegenheid gesteld de navolgende aantekening te lezen van het aldaar in de nabijheid gestaan hebbende:

Nonnenklooster Bethlehem en van deszelfs Stichter.

„Niet lang na de invoering van het Christendom in Friesland, begon men hier en daar Kloosters en Abdijen te stichten; later werd dit meer algemeen en in de XII en XIII eeuwen onzer jaartelling bejiverden zich oud en jong, adelliken en aanzieliken, om zoodanige blijvende gedenkteeken van godsvrucht aan de nakomelingschap over te leveren. Aldus werden ook in het jaar 1163 de grondvesten gelegd van het Klooster Mariengaarde te Hallum.

„Een zekere Frederik, de zoon van Dodo en Sybrich, te Hallum geboren, had zich reeds in zijne vroegste jeugd aan de priesterlijke waardigheid toegewijd; in het dorp zijner geboorte, bij den Pastoor Feiko, de latijnsche taal geleerd, en vervolgens te Munster gestudeerd. Op zijne reizen van huis derwaarts enook gedurende zijn verblijf in die stad, had hij dikwijls het Klooster Mariënwaard, gelegen in Gelderland, tusschen den Rijn en de Waal, niet ver van Kuilenburg, bezocht. Zeer ingenomen met het godvruchtig leven der geesteliken van dit Klooster, hetwelk van de Praemonstratenser orde was, begaf hij zich tot dien-zelfden regel, en wendde al zijn vermogen aan, om denzelven uit te breiden. Zijne studien volbragt en vele kundigheden verzameld hebbende, keerde hij naar huis terug, werd door zijnen ouden leermeester Feiko tot Priester gewijd en volgde hem na zijn dood in de waardigheid van Pastoor van Hallum op.

„Nu begon Frederik door predikingen en goed voorbeeld zijne landgenooten tot een godvruchtigen levenswandel, in den geest van dien tijd, aan te sporen. Onvermoeid was hij werkzaam en bewoog vele menschen, en onder dezelve verscheidene Edellieden, beroemd door hunne dappere daden in het oorlogsveld, het witte kleed van zijne orde aan te nemen, en zich onder zijn opzigt te bege-ven. Verheugd en aangemoedigd door den dagelikschen toeloop van zoo vele personen, zag hij uit naar eene geschikte plaats, om een Klooster te stichten, maar van zich zelve geene middelen bezittende om zulk een kostbaar werk te on-dernemen, bracht hij door zijne vermaningen twee adellijke vermogende vrouwen Sia, de moeder van Reinier van Martena, en Geertruid, nicht van Keimpe en Aesge te Blija, zoo ver, dat zij hem de behulpzame hand boden. Met haren bijstand rigte hij vooreerst in 1163 een Kerkje te Hallum op, hetwelk aan de Maagd Maria en den Evangelist Johannes werd toegewijd. Op den 14 Julij, den dag der Kruisverheffing, hield hij de eerste mis in hetzelfde. Dit Kerkje voltooid zijnde, werden er spoedig woonhuizen bij getimmerd en het geheel was in korten tijd tot een klein gehucht aangegroeid, waarin vele menschen konden huisvesten, en tot een Klooster ingerigt.

„Van blijdschap vervuld over den goeden uitslag zijner godsdienstige pogingen, reist Frederik naar Steinveld, doet verslag aan den Proost aldaar van het voorge-vallene, en verkrijgt van dezen alle regelen der orde. Hij zelf werd tot eersten abt benoemd en zijn Klooster Mariengaarde geheten. Door den grooten aanloop van volk, zoowel van mannen als van vrouwen, ongerust geworden, of het ten behoeve van het voortdurend vroom en zedelijk gedrag zijner Kloosterlingen wel veilig was, beide seksen bij elkander te laten, zocht hij eene plaats uit, geschikt om een Nonnenklooster te bouwen. Deze alda gevonden hebbende aan de Ee in Tietjerksteradeel nabij het dorp Oudkerk, stichtte hij aldaar een zoodanig gehouw, plaatste er de vrouwelijke bewoonsters van Mariengaarde in, noemde hetzelfde *Bethlehem*, en stelde het Klooster onder opzigt van de Abten van Hallum.

Frederik overleed in 1175 en werd begraven in het door hem gestichte Klooster te Hallum. Ten tijde der hervorming zijn de beenderen van dezen vromen man, na zijnen dood onder de Heiligen geplaatst, ergens in Friesland verborgen ge-abt onder wiens bewind het Klooster *Bethlehem* met derzelver goederen aan den weest.

Het Klooster *Bethlem* was vroegtijdig bevolkt, want de Hertogin van Pomme-ven den Abt van Mariengaarde eenige geschikte personen tot dat oogmerk, welke tien nonnen uit dat Klooster derwaarts zond. Bij den watervloed in December 1287 verdrinken er, onder vele Kloosterlingen in Friesland, ook verscheiden uit het Klooster *Bethlehem*. — Slechts zeven namen van Kloosterlingen zijn bekend *Ansk* en *Sijs*, dochters van Bocko van Burmania en Frouck van Heemstra; *Ibel* en *Renske*, dochters van Sijs Roorda en Etteke van Heemstra; *Lide Wijs*; *Saeck*, dochter van Keimpo van Donia en Tiemck Emminga, en de Prior *Cornelis Breugel*.

In de trekschuit van Wijs naar Leeuwarden onderhoudt zich Horze op eene aangename wijze met den landmeter Lodewijk Coulon, welke hem tot aanvulling grenzen, de volgorde der dorpen en het verschillende wapens van de Grietenij, de verschillende groote en kleine meren.

Zoo eindigt deze voor de Friesche Historie alweder zeer belangrijke bijdrage. Het werkje is onderhoudend en in een behagelijken trant geschreven, goed ge-hoff te Leeuwarden.

De Schrijver heeft bewijzen gegeven van welgeoefende historiekennis; 'smans Grietman zelf, die door dit nuttig boekken aan velen dierlijk bewijzen wilde, hij zou zich waarlijk niet behoeven te schamen daarvan de Auteur te zijn.

* * Ondertrouwd:

Bolsward,
den 10 Februarij 1842.

H. W. WIERES, Logementhouder, en
D. T. CANTER VISSCHER.
Dienende deze tot algemeen kennisgeving.

Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER **PIETJE**
KLAZES KRAMER, geliefde Echtgenoot van **T. R. SCHAAP**.
Bolsward, den 3 Februarij 1842.
Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER **FOKJE**
JANS WADMAN, geliefde Echtgenoot van **O. P. SEVENSMA**.
Sneek, den 5 Februarij 1842.
Heden beviel mijne Echtgenoot **GRIETJE W. JONGSMA**, van een
Zoon.
Balk, den 6 Februarij 1842. **B. P. POPPES**.
Deze voor bekendmaking aan Familie en Vrienden.
Heden beviel door Gods goedheid van een welgeschapen Zoon **GRIETJE**
SCHULTETUS AENE, Echtgenoot van **D. P. SIDERIUS**.
St. Jacobi Parochie, den 6 Februarij 1842.
Familie, Vrienden en Bekenden, gelieven deze algemeene als bijzondere
kennisgeving aan te merken.
SNEEK, den 8 Februarij 1842. Mijne geliefde Echtgenoot **J. N. ROMS-**
WINCKEL, beviel heden zeer voorspoedig van eene DOCHTER.
P. VAN OS.
Heden werd ons een Zoon geboren.
Leeuwarden, **J. BRUINING**.
den 11 Februarij 1842. **I. BRUINING**, geb. de RUIJTER.
Heden verloorse zeer gelukkig van eenen welgeschapen Zoon **T. R. TUI-**
NINGA, geliefde Echtgenoot van **Tk. ZWANENBURG**.
Harlingen, den 11 Februarij 1842.
Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER **E.**
KLINKHAMER, geliefde Echtgenoot van **R. J. TUIJNHOUT**.
Leeuwarden, den 12 Februarij 1842.
Mijne Echtgenoot, **ANNA FONTEIN**, beviel heden van eenen Zoon.
Damwoude, 12 Februarij 1842. **ARNs. DE JONG**.
OLDEBOORN, den 13 Februarij 1842. Door Gods goedheid beviel heden
morgen zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER **JELTJE PIEBES**
DE JONG, hartelijk geliefde Echtgenoot van **F. A. DIJKSTRA**.
Eenige kennisgeving aan Familie en Bekenden.

Heden avond omstreeks elf ure, overleed tot bittere droefheid van mij,
mijne Kinderen en Behuudkinderen, mijn veelbeminde Echtgenoot **ANNE**
MEIJES VAN DER SCHUIT; Landbouwer en Veenbaas in de Woude, in den
ouderdom van ruim twee en zestig jaren, aan de gevolgen eener bezetting op
de borst en bijkomende omstandigheden.
Wat ik, na eene meer dan acht en dertigjarige Echtvereniging in hem ver-
lies, zal een ieder beseffen, die hem van nabij gekend heeft; de Godsdienst
alleen moge ons troosten en in staat stellen gelaten in den wil des Alwijzen te
berusten.
Nijega, **Z. J. KLIJNSTRA**,
den 5 Februarij 1842. **Wed. A. M. VAN DER SCHUIT**.
Na eene kortstondige ongesteldheid, overleed in den morgenstond van he-
den, mijn geliefde Echtgenoot, de Wel Ed. Heer **W. H. HOPPESTEIJN**, Ont-
vanger der In- en Uitgaande Regten en Accijnsen alhier, in den ouderdom van
57 jaren. Dit verlies dompelt mij en mijne Kinderen in den diepsten rouw, waar-
in het Evangelie des Verlossers, dat den ontslapene heilig was, mijn eenige troost
en sterkte is.
Harlingen, **C. BOCK**,
den 8 Februarij 1842. **Wed. W. H. HOPPESTEIJN**.
Eenige kennisgeving.
BUITENPOST, den 10 Februarij 1842. Heden overleed de Heer **JAN**
ROMEIN, in leven Notaris alhier, in den ouderdom van ruim 61 jaren.
Heden overleed ons jongst Dochtertje **JOZINA**, in den ouderdom van 1
jaar en 9 maanden.
Harlingen, **J. H. WITTE**,
den 8 Februarij 1842. **H. HOMMINGA**.
Heden overleed na langdurig sukkelen, mijn waarde Zoon **GIJSBERT**
G. POSTMA, in den ouderdom van 20 jaren.
Hallum, den 8 Februarij 1842. **LIJSBERT J. BROLSMA**.
Heden verloor ik door den dood, mijn hartelijk geliefde Vrouw en mij-
ne drie jonge Kinderen zorgdragende Moeder **GRIETJE DOUWES DE JAGER**,
in den jeugdigen leeftijd van 25 jaren en 13 dagen; hoe smartelijk dit mijn ver-
lies zij, kan elk gevoelig hart ligt beseffen, daar ik nog geene 5 jaren met haar
de genoegens der Echt mogt genieten.
Bolsward, den 9 Februarij 1842. **G. W. VAN DER ZEE**.
Na eene langdurige ongesteldheid, overleed heden tot onze innige droef-
heid, ons geliefde jongste Zoonkje **AGE**. — Bijna een jaar mogten wij ons in zijn
bezit verblijden.
Woudsend, **L. P. OPPEDIJK**,
den 9 Februarij 1842. **G. OPPEDIJK**, geb. **POSTMA**.
Eenige kennisgeving.
Heden overleed na een vreesselijk zwaar en zeer geduldig lijden, mijn
zeer waarde Broeder, de Heer **LOURENS NIKOLAAS Vlieg**, Koopman
te Sloten, in den jeugdigen leeftijd van 28 jaren en 5 maanden.
Sloten, den 10 Februarij 1842. **SEBASTIAAN N. Vlieg**.
Heden morgen ten vijf ure overleed mijne geliefde Echtgenoot **DIEUW-**
KE BLOK, in den ouderdom van 64 jaren. Het plotseling verergeren eener
borstkwaa, maakte op het onverwachtst een einde aan haar, voor mij en mijne
Kinderen zoo dierbaar leven.
Leeuwarden, den 11 Februarij 1842. **G. W. GORTER**.
Familie en Vrienden buiten de Stad, gelieven deze algemeene, als bijzondere
kennisgeving aan te merken.
Heden nacht ten 12 ure, behaagde het den Algoeden, om ons eenig dier-
baar en veelbelovend Kind **HENDRIKUS**, oud ruim 4 jaren, na eene kort-
stondige doch hevige ziekte, door den dood tot zich te nemen.
Leeuwarden, **J. KNOOPS**,
den 12 Februarij 1842. **M. M. KNOOPS**, geb. **ARNOLD**.
Op den 13 Februarij 1842, is te Harlingen overleden **ANNA**, veelgeliefd
jongste Kindje van **DIRK FONTEIN Fz.** en **JOHANNA HESSELINK**.
Eenige kennisgeving.
In den jeugdigen leeftijd van bijna vier jaren, overleed heden ons jongste
Zoonkje **DIRK BROUWER**.
Leeuwarden, **K. TIGLER WIJBRANDI**,
den 13 Februarij 1842. **S. WIJBRANDI**, geb. **BROUWER**.

De **BOTER** te Leeuwarden, den 11 Februarij 1842, f 38,50 à f 40,00.
BOTERPRIJZEN, bedongen door het **FRIESCH GENOOTSCHAP** van
Proefondervindelijke Landbouw.
LEEWARDEN, Vrijdag den 11 Februarij 1842: Puik Boter f 40,00.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.									
AMSTERDAM, den 12 Februarij 1842.									
NEDERLAND					RUSLAND.				
Gebel.					Gebel.				
Werk. Schuld 2½ pCt.	51½	52½	52½	1798, 1816...	5 pCt.	105½	106½	106	
Dito dito.... 5	100½	101½	101½	1828, 1829...	5				
Rest. Uitg. dito.....				1831, 1832...	5				
Kansbilletten.....	25½	26½		Dito bij Hope...	4	89½	89½	89½	
Amortiss. Synd. 4½ pCt.	92½	92½	92½	Inscr. in Assig.	6				
Dito dito..... 3½				Certifi. van dito	6	70½	71½	71	
Handel-Maats. 4½	157½	158	157½	AMERIKA...	6	65½	66½	66	
O. I. Leening 5	98½	99	98½	Dito.....	5	70	70½	70½	
Rijn Spoorw.....				POLEN.					
Haarl. Spoorw.....				Aand. met Lot. fl. 500f	149½	150½	150		
Rott. dito.....				OOSTENRIJK.					
Haarl. Meer... 5 pCt.	102½	102½	102½	Metaliek.....	5 pCt.	106½	107½	107	
SPANJE.					Dito.....	5½			
L.b. Ard. van 85 & 5 pCt.	22½	22½	22½	W. B. bij G. & Co	5	94	94½	94½	
Ardoina Coupon...	21	23½		BRAZILIE.					
Passive.....				Obl. te Lond. 5 pCt.					
Ned. Bank Act. 164½, 165½, 165½				Ardoina onb. stukken 19, 19½, 19½					
Portug. 27, 27½, 27½				Amerk. Bank Act. 7½, 7½, 7½					
Polen aand. met Lot.				fl. 300 140, 141, 140½					
Brazili. 200, 64, 64½, 64½				Col. ex Venez. 7½, 8, 7½					
Mexik. 31, 31½, 31½									

De markt in binnenlandsche fondsen was heden algemeen in een willigstem-
ming, waartoe de hooge markt van Frankfort veel bijdroeg, de omvang van
handel in Integralen was belangrijk. — Buitenlandsche fondsen waren prijshou-
gend, met uitzondering van Spaansche, welke door hoogere koersen van Lon-
den en Antwerpen, williger waren; naar Coupons derzelve was veel vraag en
merkelijk hooger.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEEUWARDEN, moe-
pen, bij deze, op alle zoodanige gehuwde lieden die geschikt en geneigd
mogen zijn voor de betrekking van **ZIEKENVADER** en **ZIEKENMOEDER**
in het **STADS ZIEKENHUIS** te Leeuwarden, om zich daartoe, ter Secretaris
dezer Stad, aan te melden, vóór den 25 Februarij 1842, des voormiddags tus-
schen 10 en 12 uur.
De bezoldiging aan gezegde betrekkingen verbonden bestaat in een jaarlíjkst
inkomen van f 400, behalve inwoning, bewassing, vuur en licht, benevens
f 2 's weeks voor kostgeld van den Knecht en eene gelijke som voor kostgeld
van de Vrouwelijke dienstbode.
Leeuwarden,
den 14 Februarij 1842.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN BOELENS.
Ter ordonnantie van deselven,
M. S. DE WAL.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BOLSWARD, geden-
ken op Dingsdag den 22 Februarij 1842, des voormiddags ten 11 uur, ten
Raadhuije der Stad, in het openbaar, den minstaannemenden aan te besteden:
Het maken eener nieuwe **WIP**, aan de Wipbrug buiten de voormalige Blaauw-
poort te Bolsward, en zulks met de leverantie der vereischte **MATERIALEN**.
Het Bestek en de Voorwaarden van dit werk liggen ter lezing ter Stads Secretarie.
Bolsward,
den 14 Februarij 1842.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
T. HOEK SMA.
Ter ordonnantie van deselven,
S. BRAUNIU S OEBERIUS.

Krachten bevelschrift van den Edel Achtbaren Heer Regter-Commissaris in
het faillissement van **CORNELIS ACRONIUS**, Koopman te Leeuwarden,
worden de schuldeischers in gezegd faillissement, de bevoorregte en de pand
of hypotheek hebbende daaronder begrepen, opgeroepen, om op Donderdag
den tienden Maart 1842, des voormiddags te elf uren, te compareren in het
Locaal der Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden, staande op den Wisja-
dwinger aldaar, ten einde alsdan over te gaan tot de verificatie van derzelver
schuldvorderingen.
De Curator in gemeld faillissement,
S. W. TROMP.

A A N B E S T E D I N G :
Van het **AFBREKEN** van eene **OUDE** en het **OPBOUWEN** van eene **NIEU-**
WE PASTORIJ-HUIZINGE, te Achlum, met bijlevering van de benoo-
digde **MATERIALEN**, waarvan Teekening, Bestek en Voorwaarden ter inzage
liggen bij **H. W. DE VRIES**, Kastelein te Achlum; de briefjes worden verzocht
op den 26 Februarij e. k.

Aanbesteding bij gesloten briefjes,
Van het **AFBREKEN** van eene **OUDE** en het **OPBOUWEN** van eene **NIEU-**
WE BOERE SCHUUR, **BUTHUIS**, enz., met bijlevering van alle
daartoe benoodigde Materialen, op de Plaats onder Weldum, bij de **Wed. D.**
Kingma aldaar bewoond; waarvan het Bestek en Teekening van stonden
aan aldaar ter lezing en bezigtiging liggen, en alwaar de Briefjes uiterlijk vóór
of op den 21 Februarij 1842, franco moeten ingezonden worden.

De Notaris **ALBARD A HZ.**, te Leeuwarden, zal, op Donderdag den 17
Februarij 1842, des avonds ten 6 ure, ten huize van den Kastelein **J.**
Swart, in de Weerklink aldaar, bij de finale toewijzing, tegen genot van ver-
hooggeld, presenteren te verkoopen:
Een **SCHUITSCHIP**, genaamd de *Jonge Pietje*, groot volgens Meetbrief 24
tonnen, laatst bevaren door *Gosse Gerrits Bakker*, en zoodanig hetzelfde thans
is liggende bij de Herberg het Blaauwhuis te Leeuwarden, en breeder bij Bil-
letten is omschreven; waarop geboden is f 279.
Conditien te vernemen en Billetten te bekomen ten Kantore van voornoemden
Notaris.

M. R. C. WIERSMA, Notaris te Leeuwarden, zal, op Maandag den 21 Fe-
bruarij 1842, in de Klanderij te Leeuwarden, ten huize van **M. Feddes**,
des namiddags ten 3 ure, provisioneel verkoopen:
Eene **HUIZINGE**, staande op de Keizersgracht te Leeuwarden en kadastraal
bekend sectie B, no. 526 voor eene grootte van 36 el, bij **B. van Glasenap** in
gebruik.
Conditien te vernemen ten Kantore van den Notaris voornoemd.

B O E L G O E D.
M. R. C. WIERSMA, Notaris te Leeuwarden, zal, op Woensdag den 23 Fe-
bruarij 1842, des morgens ten negen ure, ten Sterfhuize van de **Wed.**
Broers, op de Nieuwestad nabij het Schavenek te Leeuwarden, bij boelgoed
presenteren te verkoopen:
Eenen netten en wel onderhouden **INBOEDEL**, bestaande in een eikenhou-
ten Secretaire, dito Chifoniere, groote Schuifstafel met mahoniehouten rand,
6 Stoelen, eikenhouten Laadtafel, eene groote Spiegel, Klokje, Kolomkagchel,
Ledikant met behang, twee Bedden met toebehooren, Dekens, Lakens, Sloopen,
en Lijfdragt; voorts eenig gemaakt Goud en Zilver, alsmede Koper, Tin, Glas,
Porselein en Aardewerk en hetgeen ten dage des verkoops meer te voorschijn
zal worden gebracht.
Des dags te voren van des morgens 10—12 en des namiddags van 2—5 ure
vrij te bezigtigen.

De Notarissen **G. PEETING**, te Heerenveen, en **W. A. EVERTSZ**, te Olde-
boorn, zullen, op bekomen Regterlijke autorisatie, door het ministerie van
den eerstgenoemden, op Woensdag den 16 Februarij 1842, des namiddags om 4
uren, ten huize van **Jan Jans Oosterbaan**, Logementhouder te Gorredijk, pu-
blik bij strijk- en verhooggeld presenteren te verkoopen:
1. Eene knappe **BURGER HUIZINGE**, gequoteerd met no. 204, waarin
eene wellingerigte Bakkerij sinds vele jaren daarin uitgeoefend, met eene
groote **SCHUUR**, ruime **STEDE** en **ERVE**, staande nabij de groote Sluis
te Gorredijk, aan den Zuid-Oostelijken Wal, Kadaster sectie C, no. 269,
met overneming van de **BAKKERS GEREEDSCHAPPEN**; op den 12
1842 vrij te aanvaarden.
2. Eene **BURGER HUIZINGE**, mede aldaar aan denzelfden Wal staande,
gequoteerd met no. 256, met **SCHUUR** en **ERF**, sectie C, no. 208, de
Huizinge verhuurd tot Mei 1849, tegen f 65 's jaars, doch de Schuur vrij
te aanvaarden.
3. Een stuk best **GREIDLAND**, gelegen op den Kerkewal te Gorredijk, sec-
tie B, no. 707, groot 2,28,30, sectie C, no. 13, **ERF**, groot 0,01,95,
en no. 351, **PAD** en **ERF**, groot 0,04,20, verhuurd tot 1 Maart 1845,
tegen f 135 jaarlijks.

De Notaris **T. ALMA**, te Menaldum, zal, op Maandag den 21 Februarij
1842, ten 4 ure na den middag, in de Herberg bij **Jan A. Schaafsma**, te
Menaldum, provisioneel presenteren te verkoopen:
Een stuk uitmuntend **GUARDENIERSLAND**, gelegen onder het behoor van
Menaldum, Kadaster sectie A, no. 60a, ter grootte van 1 bunder 35 roede, in
gebruik bij **L. E. Hofstra**.
Voorschreven perceel is inmiddels uit de hand te koop bij den Notaris.
M. R. A. VAN SLOOTEN, Notaris te Dokkum, zal publiek, bij strijk- en
verhooggeld, presenteren te verkoopen, op Dingsdag den 22 Februarij
1842, des avonds ten 6 ure, ten huize van de **Weduwe Heeringa**, aldaar:
Eene sterke, doelmatig ingerigte en van de vereischte commoditeiten voor-
ziene **HUIZING** en bekende **BAKKERIJ**, staande op een der beste standen
van Dokkum, aan de Breestraat, bij de Waag, in wijk A, no. 20, den 12 Mei
1842 te aanvaarden.

De Notaris **WAUBERT DE PUISEAU**, in de Lemmer, zal, op Zaterdag
den 26 Februarij 1842, ten huize van den Logementhouder **Tallens**, in
het Wapen van Vriesland veilen, en op Zaterdag den 12 Maart daaraanvolgen-
de, ten huize van de **Erven Le Heux**, in de Wildeman aldaar, telkens des
avonds ten 7 ure, verkoopen:
Eene bijzonder gunstig gestreepte en zeer neringrijke **BAKKERIJ**, met
hechte en wel doordimmerde **WINKEL** en **WOONHUIZINGE**, ruime **GAAAN-**
ZOLDERS, **BERGPLAATSEN** voor Brandstoffen, **ACHTERWONING**,
BLEEKVELD en verdere gerijfelijkheden, alles staande en gelegen op het
beste gedeelte aan de Markt in de Lemmer en gemerkt **W. 3, B. 4**, no. 225,
sectie A, no. 552 en 553, bij de eigenaren **A. H. Meiboom c. s.** zelve in
gebruik en op den 12 Mei 1842 vrij te aanvaarden; waarvan de Eigendoms-
Bewijzen en Verkoops-Voorwaarden ten Kantore van voornoemden Notaris in
tijds ter lezing zullen leggen.
Een **VEERSCHIP** uit de hand **TE KOOP**, varende van **Sneek** op **Dokkum**,
met Zelf en Treil, groot 19 ton. Te bevragen bij **KORNELIS A. JONGE**,
BLOED, te Sneek.

Belangrijke Verkoop te Terhorne.

De Notaris W. A. EVERTSZ, te Oldeboorn, gedenkt ingevolge regterlijke autorisatie, publiek te verkoopen:

1. Eene zeer vruchtbare ZATHE en LANDEN, met hechte en sterke HUIZING, no. 49, benevens twee WATERMOLENS cum annexis, te Terhorne, te zamen groot 55 bunder 67 roede 94 el, bekend ten Kadaster van de gemeenten Terhorne, Akkrum, Rauwerd en Langweer, meerendeels in gebruik bij den mede-eigenaar Klaas Abes Veldman; en zulks in 20 perceelen met regt van zamenvoeging.
2. Zekere HUIZING cum annexis, te Terhorne no. 80, benevens eene HUISTEDE aldaar; in 2 perceelen.

De Landen op Sint Petri en de Gebouwen op den 12 Mei 1842 te aanvaarden. Alles in het breede bij Verkoopboekjes omschreven, die verkrijgbaar zijn bij bovengenoemden Notaris, ten wiens Kantore de Voorwaarden kunnen worden vernomen.

Wie gading maken, komen op Vrijdag den 25 Februarij 1842, bij de eindelijkke toewijzing, des namiddags ten 2 ure, in de Herberg van S. H. Rijpkema, te Terhorne.

Boelgoed op 6 maanden Crediet.

De Notaris LEDEBOER, te Bolsward, zal, op Vrijdag den 18 Februarij 1842, des morgens ten 9 ure, ten huize van Jacob R. Hilverda, op Koudhuizum onder Witmarsum, bij boelgoed, op 6 maanden Crediet, verkoopen:

Een best BOEREREEUW en BESLAG, bestaande uit 10 melke en kalve Koeijen, 3 vare Dito, 1 zwart Merriepeerd, 16 koperen Aden, 1 Kaasketel, 5 koperen Emmers, 2 Hooiwagens, 1 Aardkar, ongeveer 7 koeseten best gewonnen hooglandsch Hooi, eene partij Stroo, enz. enz.

De Notaris LEDEBOER, te Bolsward, zal, ten verzoeken van den Heer J. BINKES, Secretaris aldaar, op Zaterdag den 19 Februarij 1842, provisorieel, ten huize van J. A. Vellinga, in de Roskam te Witmarsum, en den 5 Maart daaraanvolgende finaal, ten huize van P. Kooijnga, in de Zwaan aldaar, telkens des namiddags ten 2 ure precies, publiek, tegen strijk- en verhoogelden, presenteren te verkoopen:

1. Eene uitmuntende welbetimmerde HEEREN HUIZINGE, met ERF en TUIN c. a., staande en gelegen in de Buren van den dorpe Witmarsum, geteekend met no. 108, bewoond door den eigenaar den Heer F. Burggraaf.
2. Twee besloten BANKEN, zijnde een Mans- en een Vrouwen Bank, in de Kerk te Witmarsum.

Te aanvaarden 12 Mei 1842.

De Notaris A. R. ATTEMA, te Wollega, zal, op Vrijdag den 18 Februarij 1842, des namiddags ten 4 ure, ten huize van Kopper, Kastelein aldaar, presenteren finaal te verkoopen:

Voor Pieter Ottes de Jong.

1. Het HUIS en STEDE, met PAKHUIS, enz. te Wollega, in gebruik bij Dr. Jentink; aan te vaarden den 12 Mei 1842; waarop geboden is de geringe som van f 2450.
2. Een stuk WEILAND, groot 00,87,60, te Nijholtwolde; staande op f 245.

TE HUUR: Eene KOOPMANS HUIZINGE, in de Kleine Kerkstraat, letter F, no. 72, thans bewoond door P. W. van Driesum; den 12 Mei 1842 te aanvaarden.

Nader te bevragen bij A. C. ZIJLSTRA, op de Nieuwestad te Leeuwarden.

Uit de hand te huur tegen 12 Mei 1842:

Eene ruime HERBERG, met STAL en ERF daar achter, genaamd 't Lands Welvaren, op het best van het dorp Heeg.

Gegadigden vervoegen zich bij, of adresseren zich aan de Weduwe W. MANTINGH, te Heeg.

Te huur of uit de hand te koop:

Eene HEEREN HUIZINGE, in de St. Jacobsstraat, letter G, no. 85, te Leeuwarden; op den 12 Mei 1842 te aanvaarden. Te bevragen bij den Boekhandelaar JACOB J. VAN GELDER.

Uit de hand te koop of te huur:

Een bijzonder goed gelegen HERBERG en UITSPANNING, met doorreed aan de Harddraversbaan, even buiten de Ebbingepoort te Groningen. In persoon te bevragen bij den Eigenaar aldaar.

ZEGT HET VOORT.

Uit de hand te koop:

Eene KOOPMANS HUIZING, op den besten stand van Dockum. Te bevragen bij CHR. KIENSTRA, te Dockum.

Bij den Vleeschhouwer H. J. HOFMEESTER, bij de Vischmarkt te Leeuwarden, zijn dagelijks verkrijgbaar: RUNDER-HAZEN, tot 25 Cents het 1 Nederl. Pond.

Gearriveerd in het Lands Welvaren te Leeuwarden, Mejufvrouw CAROLINA, uit Saxen, met eene groote partij KANARIEVOGELS, zingende zoo wel des avonds als bij dag.

Op Mei e. k. is bij den Apotheker N. T. HAVERSCHMIDT gelegenheid tot plaatsing van een LEERLING, of iemand die reeds eenigen tijd in eene Apotheek werkzaam geweest. Brieven franco.

Apotheker A. POSTHUMA, te Dockum, vraagt zoo spoedig mogelijk een BEDIENDE.

Twee TIMMERKNECHTEN, het Timmeren en Metselen wel verstaande, liefst ongehuwd, kunnen dadelijk werk bekomen bij H. L. VAN NOORD, te Lemmer. Brieven franco.

Een SMIDSKNECHT, bekwaam in het Scheeps Smeden, kan op voordeelige conditien den 12 Mei aanstaande, als Meestersknecht vast werk bekomen. Adres met franco brieven of in persoon bij R. en A. BOOMSMA, Boekhandelaars te Harlingen.

Een ongehuwde SMIDSKNECHT, in het Boerewerk niet onervaren, op den 12 Mei e. k. eene dienst verlangende, vervoege zich in persoon of met franco brieven bij H. J. SMIDT, onder St. Jacobi Parochie.

J. F. POSTHUMA, Koek- en Bankerbakker te Dockum, J. vraagt tegen den 12 Mei e. k. een KNECHT die zijn werk verstaat en van een goed gedrag is.

Een BAKKERSKNECHT, twee à drie jaren bij het vak werkzaam geweest zijnde, kan op den 12 Mei e. k. geplaatst worden bij HENDRIK T. VISSER, Mr. Bakker te Bakhuizen. Brieven franco.

Voor een fatsoenlijk ouderloos Meisje van de Protestantsche Godsdienst, zijnde ruim 17 jaren oud, van een goed humeur en sterk en gezond gestel en goed met de naald kunnende omgaan, wordt, op billijke voorwaarden, gelegenheid gezocht om geplaatst te worden in een deftig burgerlijk, liefst niet al te druk, gezin, waar zij als dochter behandeld en werkzaam kan zijn, ten einde daardoor en door het voorbeeld van de Vrouw, tot eene goede huishoudster te worden opgeleid. Adres met franco brieven onder letter Z, bij den Boekhandelaar W. EEKHOFF, te Leeuwarden.

Sedert den 24 Januarij 1842 zijn uit het land van DIRK FEDERESCHAPEN en een RAM of zoogenaamd Weer. Den Ram is gemerkt met een Swaluwestaart en onder een stukje uit het oor; van voren een kromme poot en aan de achterste poot een zwart plekje. Het oude Schaaap is gemerkt in het regter oor met een Swaluwestaart, en van de beide ooren de punten. Het jong Schaaap hetzelfde merk dat de Ram heeft in het regter oor, doch mist ook een stukje uit het linker oor.

Wie dezelve teregt brengt of aanwijzing daarvan weet te doen aan den bovengenoemden eigenaar FOLBERDA, te Kubaard, zal voor zijne moeite beloond worden.

Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld, de

ALMANAK voor DIENSTBODEN, voor het jaar 1842.

PRIJS 40 CENTEN.

Inhoud: Kalender. — De Verdenking, door C. E. van Koetsveld. — Eer en Fatsoen, door E. B. Swalme. — De oude Minne, (Beschreven in een brief van haren Heer), — De beste Dienst. — De grens der geboortzaamheid, door Mr. J. van Koetsveld van Ankeren. — Antje, door T. van Spall. — De oude Minne; (met een plaatje). — De waarde van den tijd, door Francijnje de Boer. — Thuisland Avondlied. — Schoon Aaltje, door G. — De oude Geertui en hare kinderen, door O. G. Helderling. — Het dienstbaar Weermeldje, door P. Moens. — Jezus, door C. E. van Koetsveld. — Spreuken.

Op uitnoodiging van een aantal Vrienden en Vereerders van wien den WelEdelen Zeer Geleerden Heere A. L. LAND, Med. Chir. et Art. Obstr. Doctor, vroeger te Delft, later te Leeuwarden woonachtig, zal, bij eene genoegzame deelneming, door den Boekverkooper en Stads-Courantier H. KOSTER te Delft, een fraai en welgelijkt Portret van ZEd. Zeer Gel. worden uitgegeven, waarvan uitvoering en gelijkenis niets te wenschen zullen overlaten, ten waarborge waarvan kan strekken de mededeeling, dat hetzelfde op de met zoo veel roem bekende Steendrukkerij van den Heer H. J. BACKER zal worden bewerkt. — De prijs zal afhangen van het getal Inteekenaren, echter die van f 2.50 niet te boven gaan.

Tot nalist diene, dat er geene meerdere afdrucken worden gemaakt als voor de respectieve Inteekenaren, en dat de inteekening blijft opengesteld uiterlijk tot ultimo Februarij aanstaande, waarom men zijne bestellingen zoo spoedig mogelijk gelieve te doen, hetzij bij den Uitgever of bij zijnen gewonen Boekverkooper, ten einde met de bewerking spoedig voortgang zou kunnen worden gemaakt.

De Boekhandelaar W. EEKHOFF, te Leeuwarden, heeft uitgegeven en verkrijgbaar gesteld:

Naamlijst van allen, die sedert de oprigting der Algemeene Doopsgezinde Societeit, in 1811, hunne studien aan derzelver Kweekschool begonnen, of vol-eindigd hebben; benevens aanwijzing van de verschillende standplaatsen der Predikanten, enz. Ontworpen door den Eerw. Heer K. Ris, te Joure.

Deze Naamlijst, bij wijze van Tabel op groot velin papier keurig gedrukt, is voor alle Doopsgezinde Kerkenraden, Predikanten en Gemeenten een belangrijk Gedenkstuk. Zij bevat in 15 kolommen alles wat omtrent de Predikanten, de Kweekschool en de Societeit vermelding verdient. De prijs is f 1.80 en op doek en rollen f 3.30.

Verder zijn nog exemplaren te bekomen van:

BLAUPOT TEN CATE, Geschiedenis der Doopsgezinden in Friesland	f 3.90.
Prof. MUURLING, Philaletes over de Waarheidsliefde	0.50.
Prof. DE CRANE, Letter- en Geschiedkundige Verzameling van Biographische Bijdragen en Berigten	1.30.
VAN ROLLEMA, Wandelingen van mijnen Oud-Oom den Opaigter door Tietjerksteradeel	0.90.
DE JONG, de Oude Kerk van St. Jacobi Parochie, Dichtstuk	0.30.
BRUINSMA, Flora Frisca of Naaml. van Friesche Planten	1.80.
REGENBOGEN, Christelijke Godgeleerdheid	3.00.
V. LOON, Burgerlijke Scheepsbouw, met Atlas van 20 platen	20.00.
EEKHOFF, Aardrijksk. Beschrijving van Friesland	0.90.
Dito, voor de Scholen, 2 St. elk	0.30.

Bij J. RÖMELINGH, te Groningen, is uitgegeven, en in alle voornamste Boekwinkels in Friesland te bekomen:

- I. DE LEER VAN PAULUS ten aanzien van de Regtvaardiging door het Geloof, de Erfzonde en Voorverordinering. — Voorafgegaan door een OVERZIGT van den Brief aan de Romeinen, en gevolgd van AANTEKENINGEN. Door THOMAS YOUNG, Predikant te Gilling. Uit het Engelsch vertaald door B. BRAAMS, Predikant te Niruwe Schans. De prijs is f 1.80.
- II. Dr. W. PLATH, Leerboek der Verloskunde, voor Vroedvrouwen. Naar het met de Groote Gouden Medalje in Pruisen bekroonde Hoogduitsche Werk. Met 20 Platen. De prijs is f 3.60.
- III. DE DERDE DRUK van het HANDBOEK DER WELLEVENDEHEID, of AANWIJZING, om zich in de samenleving welvoegelijk te gedragen; inhoudende: Voorbeelden van mondelijke en schriftelijke Gelukwenschen, Beleefdheden, Nooddigen, Aanbevelingen, Verzoeken, Verschooning en, bij allerlei gelegenheden, met de daarop passende Antwoorden. — Voorts Regels, volgens welke men zich in een Gezelschap, in de Kerk, op Bals, Concerten, aan Tafel en jegens aanzienlijke personen moet gedragen, en wat men ten aanzien zijner woning, Kleeding, Houding, Spraak en Manieren moet in acht nemen. De prijs is 90 Cents.

Bij den Boekverkooper JOHANNES MULLER, te Amsterdam, is verschenen:

JAMES, JOHN ANGELL, Bestuur en Aanmoediging voor ieder die ernaag de zaligheid zoekt. Uit het Engelsch door P. J. L. HUET. Tweede druk, gr. 12°. f 0.60.

Hetzelfde Werkje op Schrijfpapier f 1.20.

Gids voor Jongelingen die het ouderlijke huis verlaten. Uit het Engelsch vrij vertaald door SAMUEL MULLER. Gr. 12°. f 1.40.

De Boekhandelaar H. J. VAN VLOTEN, te Alkmaar, heeft op heden uitgegeven, en alom verkrijgbaar gesteld:

SKIRTOPODES, Godsdiens- en Zedespiegel. Prijs f 1.50.

Gemeelde Uitgever debiteert steeds met het beste succes:

BENEKEN, Wereldkennis en Levensgenot, of practische Bijdragen ter bevordering van Levenswijsheid; naar het Hoogduitsch vrij bewerkt door D. IJsenbeek, Leeraar bij de Doopsgezinde Gemeente te Alkmaar. In 2 Deelen compleet, gr. 8°. Prijs f 5.50.

Door BROESE & COMP., te Breda, is uitgegeven en bij W. EEKHOFF te Leeuwarden en verdere Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld:

TABELLARIÏSCH OVERZIGT

VAN DEN

OUDERDOM VAN HET PAARD,

DOOR A. J. DE BRUYN,

Adjunct-Paardenarts der 1ste klasse.

Deze Tabel stelt voor 15 zeer nauwkeurig geteekende Afbeeldingen van het GEBIT DES PAARDS, van het 3de tot het 7de jaar, met eene korte uitlegging nevens ieder jaar, voor den geringen prijs van 50 Cent.

HANDLEIDING

TOT DE LEER VAN HET

HOEFBESLAG,

of nauwkeurige Beschrijving van den Bouw of het Maaksel van den Hoef des Paards; der Hoefijzers en der verschillende Duitsche, Fransche en Engelsche wijzen van Beslaan, alsmede van het Beslaan zelf, voorgedragen in 10 lessen en met eene uitslaande Plaat verrijkt,

DOOR

F. C. HEKMEYER,

Vee-arts der 1ste klasse, adjunct-Paarden-arts, Chef der Veterinaire Dienst bij het Regiment Rijdende Artillerie.

Dit Werkje is vooral gevolgd naar dat van den beroemden Hoogleeraar SCHWAB, getiteld: *Katechismus der Hufbeschlagkunst u. s. w. Sechste Auflage*. München 1834, en bevat, in een klein bestek, alles wat eenigzins in betrekking staat tot de kennis van den Hoef en deszelfs Beslag, terwijl daarin vooral de verschillende Duitsche, Fransche en Engelsche wijzen van Beslaan worden beschreven. Het is daarom niet alleen voor Vee-artsenijkundigen en Hoefsmeden, maar ook voor Paarden-liefhebbers, en vooral voor hen, wier betrekking eene meer dan oppervlakkige kennis van het Hoefbeslag vordert, onmisbaar. Hetzelfde is van eene uitslaande, goed uitgevoerde Plaat voorzien, die, behalve negen Afbeeldingen, tot de Ontleedkunde van den Hoef betrekking hebbende, een Model-Hoefijzer, in deszelfs natuurlijke grootte afgebeeld, bevat. De Prijs is 90 Cents.

VERHANDELING

OVER

DEN KOLDER DER PAARDEN,

VOORAL UIT EEN GEREGTELIJK VEE-ARTSENIJKUNDIG OOGPUNT.

Naar het Hoogduitsch van F. NUSKEN, vrij gevolgd en met vele Aanmerkingen vermeerderd door denzelfden Schrijver.

MET EENE VOORREDF VOORZIEN VAN

DR. A. NUMAN,

Hoogleeraar, Directeur der Vee-artsenij-school te Utrecht.

Dit Werkje bevat eene volledige en nauwkeurige beschrijving van deze in ons land veelvuldig voorkomende ziekte in alle hare verschillende vormen, en geeft tevens gewigtige wenken aan de hand, die voor elken Paardenliefhebber, doch vooral voor den geregtelijken Vee-arts van het hoogste belang zijn, en zijn gevoelen over den al of niet wettigen koop of verkoop van het daaraan onderhevige paard bepalen of wijzigen. Prijs 90 Cents.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.